

Leerdienst 'Heidelbergse Catechismus' – zondag 27

Elburg, 8 oktober 2017

Schriftlezingen: Genesis 17:9-14 en Handelingen 16:27-34

Zondag 27

Vraag 72: *Is dat het uiterlijke waterbad de afwassing van de zonden zelf?*

Antwoord: Nee, want alleen het bloed van Jezus Christus en de Heilige Geest reinigen ons van al onze zonden.

Vraag 73: *Waarom noemt de Heilige Geest de doop dan het bad van de wedergeboorte en de afwassing van de zonden?*

Antwoord: God zegt dit niet zonder goede reden, namelijk niet alleen om ons daarmee te leren dat, zoals de onzuiverheid van het lichaam door het water, ook onze zonden door het bloed en de Geest van Jezus Christus weggenomen worden; maar vooral om ons door dit goddelijk onderpand en teken ervan te verzekeren, dat wij even daadwerkelijk van onze zonden geestelijk gereinigd zijn als wij uiterlijk met het water gewassen worden.

Vraag 74: *Moet men ook de kleine kinderen dopen?*

Antwoord: Ja, want zij behoren even goed als de volwassenen tot het verbond van God en tot Zijn gemeente, en niet minder dan aan de volwassenen worden hun de verlossing van de zonden door het bloed van Christus en de Heilige Geest, Die het geloof werkt, beloofd. Daarom moeten ook zij door de doop, als het teken van het verbond, in de christelijke kerk ingelijfd en van de kinderen van de ongelovigen onderscheiden worden, zoals dit onder het Oude Testament of Verbond door de besnijdenis gebeurde, in plaats waarvan onder het Nieuwe Verbond de doop is ingesteld.

Kernpunten bij de preek

- In deze preek richten we ons vooral op de thematiek van vraag/antwoord 74.
- We spreken liever van 'geloofsdoop' dan van 'volwassendoop'.
- We spreken liever van 'huisdoop' dan 'kinderdoop'.
- Gods werkwijze is in het Oude en Nieuwe Testament hetzelfde: wie 'uit de wereld' tot geloof in God komt, wordt (volwassen) besneden of gedoopt. Wie besneden of gedoopt wordt, krijgt ook de opdracht zijn 'huis' (= allen die tot het gezin behoren, dus ook pleeg- en adoptiekinderen, zelfs huispersoneel) te laten besnijden/dopen. Dat is geen keus, maar gebod.
- God werkt wel persoonlijk, maar niet privé: in de bekering van een vader of moeder zet de Heilige Geest een heel gezin in de lichtkring van Zijn genade. Dat sluit de roeping tot persoonlijk geloof van de gezinsleden niet uit, maar het maakt die roeping alleen maar sterker!
- Bezwaren tegen de 'kinderdoop' komen soms voort uit lauwheid en gezapigheid bij christenen/kerken die erg vóór de kinderdoop zijn.
- In de (huis)doop zijn wij, met onze kinderen, op de Heere geworpen. Opdat ons geloof en leven ook op Hem en Zijn genade gericht zouden zijn.
- De doop is in de Bijbel onherhaalbaar, zoals het offer van Christus ook onherhaalbaar is.
- Dat in het Nieuwe Testament de besnijdenis niet meer wordt toegepast bij degenen die tot geloof in Jezus komen en gedoopt worden, is omdat in de doop precies hetzelfde gebeurt als in de besnijdenis: het afgesneden worden van het oude leven en het ingelijfd worden in Christus en het nieuwe leven in Hem. (Kol.2:12)

Om verder over na te denken

1. Werd je als kind gedoopt? Wat zegt dat over Gods relatie met jou, en over jouw relatie met Hem?
2. Als je belijdenis deed: waaruit haal je meer troost: uit je belijdenisplaat of uit je doopkaart?

Wil je je antwoorden delen? Graag! Welkom op ajmensink@hervormdelburg.nl

En verder...

In deze preek konden natuurlijk lang niet alle vragen en aspecten rond de (huis)doop aan de orde komen. Er valt vanuit de Bijbel heel veel te zeggen over kwesties als: wie mogen de doop bedienen, is overdopen mogelijk (en hoe vaak dan?), kent de Bijbel ook het zegenen en opdragen, is besprenkelen hetzelfde als onderdompelen, wat is de relatie tussen doop en gemeente, enzovoort. Over deze vragen is de laatste jaren veel geschreven. Wil je er meer over weten, zoek dan gerust contact. Misschien is er nog een extra leerdienst over deze onderwerpen mogelijk.

Hieronder nog een extra stukje uitleg bij het Schriftberoep van de catechismus in antwoord 71 en 73.

Titus 3:5

Antwoord 73 vraagt naar de betekenis van de woorden „bad van de wedergeboorte“. Wordt met dit bad de doop bedoeld? Nee: allereerst gebruikt Titus niet het woord *baptisma* (doop) maar *loutron* (bad). Bovendien verwijst Titus naar het vernieuwende werk van de Heilige Geest – het verband van Titus 3 laat zien dat christenen door de genade van de Heilige Geest afsterven aan de zonden van het oude leven (vers 3) en een nieuw leven leren (vers 7). Wedergeboren worden is door de Heilige Geest gedoopt worden tot een nieuw levensbeginsel, met een rein geweten. Anderzijds verwijst de doop in de Bijbel terdege naar dit nieuwe leven (Rom.6:4, Kol.2:12), zodat het verband tussen de doop en het bad der wedergeboorte niet onbijbels is. Als we maar bedenken dat Titus nooit bedoeld heeft dat de doop zelf ons wederbaart. Ook staat er niet „het bad van de wedergeborenen“, zodat de doop alleen voor wedergeborenen is of de doop onze wedergeboorte bevestigt. Zie voor deze uitleg bijv. de kanttekeningen van de Statenvertaling.